Lục Tỉnh Tân Văn

聞新省六

MỖI TUẦN RA HAI KỲ NGÀY THỨ NĂM VÀ NGÀY CHÚA NHỰT

GIÁ BÁN
TRONG ĐỊA-PHẬN ĐÔNG-DƯƠNG

Một năm. . . .	6$00
Sáu tháng. . . .	3 50
Ba tháng. . . .	2 00
Mỗi số..	0 06
Đổi chỗ ở. . . .	0$20

ĐẠI-PHÁP VÀ CÁC THUỘC ĐỊA
Một năm. . . . 20fr00

Số : 562
NĂM THỨ MƯỜI HAI

BÁN LẺ MỖI SỐ : 0 $ 06

6 Octobre 1918
2 tháng chín annam
Năm Mậu ngũ

DIRECTION ET ADMINISTRATION :
F.-H. SCHNEIDER, 162, Rue Pellerin, Saigon

PUBLICITÉ
ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES
Le centimètre de hauteur sur 0.065 de large. 1$50
Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre quelque soit le caractère employé.

BỐ CÁO
Những lời rao về việc buôn bán nếu gởi thơ đến Bổn-quán thì Bổn-quán sẽ gởi cho một cái bản để giá phân minh.

PHÁ[illegible]ỐC TOÀN THẮNG
khắp cả mặt trận

(La France remporte la Victoire sur tous les Fronts)

Tây chiến địa :

Langsa, Ăng-lê, Huê-kỳ, diệt Đức-tặc (Allemands) và tấn binh bác hướng.

Đồng-minh :

Thắng mặt trận Bulgarie (Bung-ga-ri).
Thắng mặt trận Turquie (Tuyệt-kỵ).
Thắng mặt trận Sibérie (Xi-bê-ri).
Thắng mặt trận Russie (Rút-xi).
Thắng mặt trận Italie (Itali).
Thắng mặt trận Belgique (Bên-gít)

TIN HAVAS

Âu-châu điển báo

Tây chiến địa : Đức tặc bại tẩu. Binh Langsa chiếm thành Cambrai, thành St Quentin nay mai gì đây cũng về tay binh Pháp.

Binh Langsa sanh cầm trọn hai mươi hai muôn quân giặc (220000).

Bulgarie xin miếng chiến, chịu phục các điều giao của Đồng-minh, nên Đồng-minh đình chiến. Turquie bị binh Đồng-minh đánh rã, lấy thành *Vélès* và thành *Uskub*. Bulgarie hòa rồi thì chẳng những thành Constantinople là Đê-đô của Turquie phải thọ khốn mà thôi, mà Trung-hải (*méditerranée*) phải bị Đồng-minh quét sạch và tuyệt đàng độ lương của quân giặc.

Đã vậy, dân Roumanie hay tin Bulgarie hòa, Turquie bại, liền nổi dậy đuổi quân Đức-tặc ra khỏi. Tin sau báo rằng Đức-tặc chiếm nước Roumanie từ ấy những giờ đã rút binh xuất ngoại.

Chúc cho :
Pháp-quốc khải hoàn,
Chúc cho :
Đồng-minh miên viễn.

Muốn mau khải hoàn
hãy xuất tiền phóng trái

Quốc trái thứ tư

(Le quatrième emprunt national)

Một đồng cứu một mạng
(Une piastre versée sauvera la vie d'un homme)

Tục vi : Cứu một người Dương-gian, hơn một vàng âm-ti, xét ra phải lắm.

Người mà biết thương đồng-loại, hằng dặn lòng tích đức tu nhơn, chẳng phải tích đức tu nhơn cho thành tiên thành phật chi, kỳ thật tích đức cho con cháu nhà, tu nhơn cho mình vẹn đạo. Muốn ra người nhơn đức thì phải sao? Theo ý Bổn-quán tưởng trong các đều lành, chẳng chi hơn là cứu mạng người khỏi chết.

Bởi cớ, tục người Annam, nhà nhơn đức hay bố thí, cứu vớt, làm phước, làm đoan, dầu tốn của ngàn cũng không biết tiếc ; miễng mình làm đặng phước lành. Có người lại xuất của làm chay, cứu độ oan hồn yểu tử.

Theo như tục vi trên đó, Bổn-quán tưởng chắc cứu một vàng âm-ti chẳng bằng cứu một người Dương-gian. Lại thêm hội nầy, muốn cứu mà làm phước, chẳng khó, mà cũng chẳng tốn kém bao nhiêu ; *một đồng bạc thì đũ cứu một mạng người trên Dương-thế.*

Kìa là giặc Âu-châu một ngày chết biết mấy ngàn mà kể. Nay Pháp-quốc gần khải-hoàn nhờ sức Đồng-minh toàn thắng ; sợ để giây-dưa ngày tháng, tội nghiệp cho sanh linh phải chịu thác oan, nên Pháp-quốc thọ kỳ Quốc-trái thứ tư nầy, đặng mà hối giặc cho mau tàng, dẹp việc binh đao cho kíp. Nếu đồng-bang muốn làm phước, có một đồng dư cũng nên đem ra mà phóng trái hội nầy ; một đồng bạc tuy chẳng nhiều, nhưng mà giảm đặng sức chiến tranh, bớt đặng ngày khốn cùng, cứu đặng một mạng người, khỏi chết.

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN

Giáo-dục luận

(De l'Enseigaement)

Thường nghe và nhiều khi cũng thấy các Báo hay luận về phận thầy Giáo trong các trường Tỉnh, trường Tổng và trường Làng, không đặng kính trọng như hàng Thông-ngôn Ký-lục và Huyện Phủ nên ngã lòng, làm cho ty Giáo-huấn năm nào cũng thiếu thầy dạy học. Quí báo *Công-luận* nài xin đam tước-hàm mà thưởng công thầy Giáo, để gương cho đoàn hậu tấn. Lời bàn ấy rất phải, đáng phục, song, dầu có đem tước-hàm mà ban thưởng đi nữa, cũng chẳng phải mỗi giáo-viên đều đặng ; bất quá thường cho mấy ông niên cao kỷ trưởng mà thôi chớ. Đi lại mấy thầy mới lãnh cấp bằng cũng chẳng đặng chút chí cả thảy. Ngu kiến tôi tưởng muốn cho ty Giáo-viên khỏi khuyết, phải lo hai đều :

Một là lương bổng thêm cao,
Hai là dẹp quyền làng tổng.

Thầy Giáo làng, Giáo tổng đã có quan Giám-đốc thanh-tra trong tỉnh đi xét trường, cũng vừa, còn phải chịu tùng quyền làng tổng nữa ; nên nhiều khi bị cực lòng mà thối chí ; vì làng tổng, lắm ông ỷ quyền khi bạc. Vậy phải để cho Giáo-viên trong các trường tổng, trường làng, tùng tỉnh như buổi trước thì hay hơn.

Muốn đặng vậy, chư Giáo-viên trường tổng, trường làng, trước phải chuyên phận mình, cho khỏi đàng trách cứ, chi ư biết phiền làng tổng làm cực lòng mình, mà mình không xét lỗi bê trễ của mình, thì ai cho rằng phải. Tôi hằng thấy nhiều vị Giáo-viên một mình trong hóc vắng hay bỏ phế việc bổn phận, chẳng cần dạy dỗ, ngày đêm theo cờ bạc rượu trà, hoặc có dạy cũng dạy cho có chừng, cho qua ngày tháng.

Dường ấy, có phải tại mình chẳng giữ danh phận mình chăng ? Nếu không giao quyền cho tổng làng kềm thúc, thì ra sao nữa ?

Vậy chư Giáo-viên trước phải cần dạy dỗ cho nghiêm, tự nhiên, quan trên tin: phú thác. Muốn nghiêm dạy dỗ nghĩ chẳng phải khó. Vẫn biết đương kim Chánh-phủ cùng là Học-chánh-đường cần mẫn hơn xưa nhiều lắm. Ngày nào dạy món nào, giờ nào dạy bài nào đều có định trước trong chương-trình, buộc thầy Giáo phải vâng theo đó mà dạy, phải lo dọn bài vở trước, thật là nhọc công nhiều. Đã vậy xứ ta chưa có đủ sách dùng như bên Đại-pháp. Thứ sách nào cũng có một cuốn về phần thầy để dạy (partie du maître, và một cuốn phần trò để học (partie de l'élève), nên xứ ta phần thầy phần trò đều bất tiện. Nhưng mà ngày nay đã dễ rồi, tiện bề cho thầy và cho trò hết sứt, vì Chủ nhơn tệ-quán có ngụ ý bày ra dọn bài vở về phần cho thầy và về phần cho trò riêng nhau, đính theo báo *Đông-dương tập-chí*. Bài vở đều là bài của Hội-sư-phạm dọn, có quan Giám-đốc thị nhậm và có lịnh Chánh-phủ ban phép cho các trường trong cõi Đông-dương dùng rồi.

Nếu chư giáo viên các trường tỉnh trường tổng và trường làng mua *Đông-dương tập-chí* mà dùng thì tiện lắm, vì trong đó có sẵn bài dạy trong tuần, trong ngày, vấn đáp và chủ-giải minh lý. Học trò cũng vậy, nên mua lấy mà học vì mỗi tuần đều có một xấp riêng cho phần thầy, một xấp riêng cho trò. Ba lớp học thì có riêng ba xấp.

1° Ấu học 1 xấp cho thầy, một xấp cho trò.

2° Lớp tiểu học (Dự-bị) 1 sấp cho thầy, 1 sấp cho trò.

3° Lớp sơ học 1 xấp cho thầy 1 xấp cho trò.

Mỗi xấp đề mục là Nam-học niên-khóa (Année Scolaire de quốc-ngữ) Trương-phụ Đông-dương, trọn năm 42 tuần, 42 xấp, đóng ra một cuốn to giá bán 2 $ 00, có đủ bài vở trong các sách cần dùng về việc học. Thầy hoặc trò có xấp đó rồi, khỏi tốn tiền mua sách nào khác nữa.

Chư giáo viên và sĩ-tử muốn mua, xin hãy do nơi ông Chủ-nhơn tệ-báo *Lục-tỉnh Tân-văn* mà thương nghị.

Trung-kỳ và Bắc-kỳ các sư phạm đều dùng bài vở trong Đông-dương Tập-chí mà dạy, còn học trò thì dùng Trương-phụ mà học. Nam-kỳ nhiều trường cũng đã dùng rồi. Nếu chư giáo viên Nam-kỳ hay chuyên phận mình cho vẹn phần chức trách, do theo Đông-dương tập-chí mà dạy tự nhiên học trò phải hay ; dạy học trò đặng hay, tự nhiên quan yêu dân chuộng chớ có khó gì.

Âu-châu chiến cuộc

(La Guerre d'Europe)

Khải Hoàn

A-lê-măn sa cơ bại tẩu,
Bun-Ga-Ri thất máy cầu hòa.

Bốn năm dư vua *Guillaume II* ỷ sức binh mình như nước đổ, đạp Bên-gít, xâm lăng Pháp-quốc, dẹp Ru-ma-ni, chiếm Rút-xi, phá Xẹt-bi, lấn I-ta-li, oai danh nổi dậy ; ngờ chắc thành Paris ở trong tay, thâu Âu-châu về một mối. Bởi vậy chưa gì đà mong ép người nhượng giao Bắc-hải, thành Calais, thành Dunkerque, trên bộ thì thành Verdun, Nancy v. v. Chẳng dè đại tướng quân Foch chờ đên cơ hội, xua cả các sắc binh Đồng-minh cử chiến, làm cho A-lê-măn chẳng những thất bên Tây chiến-địa mà thôi, tới bên Rút-xi, bên Bên-gít, bên I-ta-li, bên Bun-ga-ri, bên Tuyệt-ki, phe binh của A-lê-măn đều thất cả, nhứt là Tuyệt-ki với Bun-ga-ri thế khôn cầm cự. A-lê-măn lóng nảy ngồi không yên, đương nóng như lửa cháy mày, vì thành *Metz* đang bị binh Langsa và Huê-kỳ công xạ lo dời bá tánh không kịp ; còn Tuyệt-ki với Bun-ga-ri thì bị binh Đồng-minh rược, cản đương không nổi, để đên đối binh Đồng-minh trản qua Bun-ga-ri ; Bun-ga-ri chẳng dám đợi nước đên trôn, bèn xin Đồng chế *Franchet d'Espérey* miễn chiến đặng sai sứ qua bàn luận hòa bình giải giáp. Đồng-chế Ăng-lê Franchet d'Espérey không nhậm, dĩ rằng trớn binh đang mạnh thế khó mà đình chiến, song Đồng-chế Franchet d'Espérey hứa chịu tiếp sứ Bun-ga-ri sai đên.

Đồng-chế Franchet d'Espérey chịu rồi, qua buổi chiều 28 Septembre Bun-ga-ri sai sứ qua Salonique hội diện. Nội ngày 29 septembre bàn luận xong, tam vị quốc sứ Bun-ga-ri phê chịu y theo các điều của Đồng-minh, Đồng-minh liền đình chiến.

Thoản lại trong cõi Balkans, phe A-lê-măn có hai nước là Bun-ga-ri với Tuyệt-ki. Nay Bun-ga-ri đổ, xin miễn chiến luận hòa, còn một mình Tuyệt-ki đứng sao cho vững. Chẳng đợi tới việc mới thấy, hễ Bun-ga-ri mà hòa rồi, thì Đế đô Tuyệt ki là thành Constantinople chẳng hề khỏi binh Ăng-lê chiếm đoạt.

Bổn phận nhơn dân đối với nước nhà

(Devoirs du citoyen envers son Gouvernement)

II

Mình là dân trong nước mà không học thức thì hổ thẹn với nước non, thế gì làm ích được cho đồng-bang, làm ích được cho quê-hương. Hề dốt thì hại to cho xóm làng, hại to cho cả xứ, vì hễ trí nảo mà hoang vu thì chẳng khác nào như đất thượng du, chỉ thấy có tranh bao phủ, mọc bậy lan tràn; trí nảo không học thức thì hay tin nhiều sự dị-đoan, hễ các đứa điếm đàng bày đặt ra việc quỉ-thần tinh-ma thì liền sợ, hao tiền tốn của chẳng nài, miễn cho quỉ-thần, tinh-ma yêu-quái, đừng làm hại đến mình cùng đề gia quyến bình yên thì mừng hết lớn. Cha chả biết biến hóa là sao. Như vậy thì thế nào mở mang cho con cháu, cứ dĩ hư truyền hư, cha mẹ dị-đoan, con cháu dị-đoan, bà con dị-đoan, cả thân-tộc dị-đoan, thì sự thiệt hại chẳng nhỏ. Đã trí nảo hoang vu chìu theo thần quyền rồi, thì việc đời cư xử cũng thế, hề nhà hữu sự chỉ trông mong cho người cứu giúp, nào có gượng mà chống chỏi với đời, bởi thế bình nhựt thấy ai có quyền thế thì chẳng nài tốn hao mà xu phụ, miễn là cho thân được với kẽ quyền thế đặng cho yên phận khỏi lo, cũng như năng cúng quảy khấn vái là cũng một việc, xu phụ thần quyền qui thế. Đã vậy mà chẳng có chân tình :

Nếu trong nhà có người đau tức thì lấy thớt cùng dao đem ra giữa trời mà khấn vái rằng : Như trời cho mạnh thì sẽ cúng một heo.

Khi bịnh đã mạnh rồi thì tiếc tiền bèn ra chợ mua thũ-vĩ thế lại. Hồi hữu sự thì hứa cho cố, đến khi được việc lại tiếc tiền kiếm đều tháo trúc. Cha mẹ vợ con đau nặng bèn rước thầy đặt đàng đặt cuộc, đến lúc mạnh rồi lại không nhớ lời, ấy cũng vì gạt quỉ thần quen rồi, nên mới dám lường người thế. Trong nhà có họa, chạy đến quan làng, xin cứu khổ, nếu xong việc xin dâng hết nhà. Quan làng cứu cho khỏi tù rạc, lẽ phải biết ơn, nhớ cái lời hứa trước, ai dè kẽ mang ơn đến tay không lạy dài, xin làm phước vì hồi đó kinh hoàng hứa bốc mạt, nên việc xong rồi mà trong nhà chả có 1 điều con.

Các việc còn như vậy cũng tại thiếu học mà ra.

Bởi đó kẻ làm dân đối với quê-hương thì phải hết lòng lo học-hành cho đúng bực đặng mà làm ích cho xứ-sở.

Nếu cả xứ mà có học thức thì lo gì dị-đoan không tuyệt, thói bá-láp chẳng trừ. Nếu cả xứ có học thức thì lo chi không hiệp hùn buôn bán, kị-nghệ, canh-nông.

Nếu trong xứ được 7, 8 phần học thức thì có lo chi vệ-sanh không ai giữ, có lo chi sự xa-xỉ khó chừa.

Nếu thiên-hạ đều cho con đi học cho tới nơi tới chốn thì có lo chi sự hối-lộ không tiêu, có lo chi sự làm thơ rơi chẳng tuyệt.

Bởi rứa tôi cúi xin các quan Hội-đồng ráng sức xin Chánh-phủ ra luật rằng : *Ai có con bất câu là trai hay là gái mà không cho đi học thì phải bị phạt vạ, hoặc phạt tù.*

Quan Toàn-quyền đã chịu khó nhọc lập qui tắc, sửa cuộc giáo-dục lại rất rành rẽ, rất thứ tự, lo dạy con nít annam từ 6 tuổi cho đến 20, từ mông-học cho đến cao đẳng không thua chi các quản hạt kia, mà lại sự ăn học tương-tự bên Pháp-quốc, nếu các quan Hội-đồng làm lơ mà không vụ đến cuộc giáo-dục con em thì quả là các ngài phụ lòng nhơn từ của quan Toàn quyền và phụ lòng tin cậy của cả Việt-nam. Cúi xin các ngài hãy nhậm lời hèn thiệt là quan hệ to cho xứ-sở.

Xuất tiền phóng trái cũng là phương thế đánh giặc.

Phóng-trái là rửa hờn cho những người vong xu vị quốc

chư khán quan giãi muộn mà nghĩ lại cho đáo để, thật nhiều người đồng-bang mình có bệnh, *mày-đay*. Số là mấy năm nay tôi hằng thấy nhiều ông lắm, thấy trong đám tiệc-yến hay mang Médaille cã dọc, coi hình như muốn địch thể với các quan. Nếu ai có ý xem lại cho kĩ trong dọc Médaille gắn trên nhiều ngực ấy thì sẽ gặp một hai cái Médaille lạ : Médaille Cao-man quốc, Médaille đấu-xảo, Médaille vạn bang lịch-sử-hội, Médaille Pháp-tấn-hoá-hội, Médaille Tương-tế-hội, cã thãy lặt đồ để treo trong phòng hoặc là treo trong thư-phòng với bằng cấp, sao lại đem ra mà gắn trên ngực, ấy chẳng qua là giàu sang thì đeo ngọc mang ngà, còn nghèo khổ ta đeo vú-nàng cũng xinh vậy mà. Các kẻ ấy muốn cho thiên-hạ khen mình là người có công với Nước-nhà xã hội mà quên phức sự quan hệ, là trong luật hình khoãn thứ 259 có cấm chẳng ai có phép được mang những Médaille mà Nhà-nước không công nhậm. Có lẽ chẳng bao lâu đây Chánh-phủ sẽ ra lịnh tra gạn lại mà lấy sổ cho rành những người có Médaille thì chừng ấy tôi e cho lắm người sẽ chẳng vui lòng. Như các quan Annam có công cùng Nước-nhà mang Médaille *đỏ*, Médaille *Thanh-long* Việt-nam, Médaille Cao-man, hoặc là các người có công thì Médaille d'honneur, Médaille mérite, Médaille vớt người chết chìm, Médaille cứu cấp bệnh truyền nhiễm. Còn mình có công chi mà tốn đôi trăm mua Médaille vàng của họ đem đi bán hoặc là lấy mày đay đấu xão, Médaille các hội mà mang.

Như các lính tập đi tùng chinh về mang Médaille giặc, Médaille militaire thì phải, còn mình ở đây cã đời không làm cái chi cho ai nhờ, Médaille ở đâu ai ban mà đeo đầy ngực.

CỰC-ĐÔNG (Extrême-Orient)

Trung-quốc tân văn

(Nouvelles de la Chine)

Nay tại Quãng-đông phe Tôn-văn đã lập Chánh-phủ cọng hòa hướng Nam rồi, có 5 ông quan thủ tướng làm đầu việc trị Tôn-văn, Sầm-xuân-Huyên, Ngũ-đình-Phương, Dương-thiên-Nghi và Lục-vĩnh-Đình. Có Hạ-nghị-viên mới nhóm đây song le các nước Đồng-minh chưa công nhận, làm sao phe Tôn-văn dám chắc là Chánh-phủ hướng Nam mới phải là Chánh-phủ Trung-huê. Bởi thấy các sứ-thần Vạn-bang có mặt tại Trung-quốc chưa chịu công nhận Chánh-phủ mới lập đó, cứ một Chánh-phủ Trung ương ở Bắc-kinh mà tính việc công thì khó mà thành tựu cái sở nguyện xưa rày. Ông Ngũ-đình-Phương thấy vậy mà làm bài luận trong các báo để khiến lòng các sứ-thần công nhận, mà các sứ-thần có lẽ chưa nguôi các việc kỳ trước 5 ông ấy cãn đăng không ưa theo lời Đoàn-kỳ-Thoại quyết hạ chiến thơ với A-lê-mãnh đặng theo Đồng-minh. Có một vị thân-sĩ Quãng-đông bày một chước để mua lòng Đồng-minh, xin đọc cái điển-tín sau đây thì rõ chước ấy :

Lưi-tiên-Vi thân-sĩ Quãng-đông tư cho võ Chánh-phủ Xán-xèn :

« *Hạ-nghị-viện Quảng-đông đã mở hội ; Võ chánh phủ đã lập thành, cã hướng Nam đã có Dân-hội đúng lẽ đủ quyền và có chánh phủ trung ương nửa, thì cả Trung-huê rất hân hoan vì cọng hoà nay đã vững đặt. Ta có nghe rằng : Võ chánh-phủ đã gởi tờ xin các nước liệt cường công nhận thì các sứ-thần đã gởi tờ ấy về chánh-nước. Ấy là một việc to tác. Nếu các nước chịu công nhận Chánh phủ Quảng-đông thì Chánh phủ Bắc-kinh và Hạ nghị-viện Bắc-kinh phải mất. Chánh phủ Bắc kinh muốn thù phụng Đồng-minh nên làm bộ trợ lực mà Đồng-minh đã chẳng biết, vì Đồng-minh cần có binh đặng đánh A-lê-manh. Huê-kỳ mà được Đồng-minh kính mến là vì Huê-kỳ giúp binh nhiều lắm, nếu Trung-Huê mà chân tình cho Đồng-minh hay rằng sẵn lòng giúp binh hiệp với Huê-kỳ đem qua Âu châu trợ chiến miễn là Đồng-minh chịu quân phí đặng sắm nhung y vè binh khí thì Đồng-minh có lẽ vui lòng. Được vậy thì sự công-nhận Chánh phủ Quảng-đông dễ rồi. Như thế thì ta giúp vận cho nước nhà, Trung-huê nhứt thống và sẽ được vào hàng liệt cường.*

Báo Shanghai Gazette nói rằng nhiều thân sĩ Quảng-đông đồng ý kiến ấy.

Phải, mà chưa biết Đồng-minh chịu chăng ?

TIỂU THUYẾT

(Petite causerie)

Tuổi đi bắt mình !

Lẽ đời hằng có, cái ghen là cái máu của phụ-nhơn, tuy chẳng rõ, ghen tài hay ghen tình, ghen dâm hay ghen sắc, mặc dầu, song thấy ghen hẳng thật ; ghen đến đổi quên danh quên giá, quên hạnh quên ngôn, hễ thấy thì ghen, chẳng kém sức Hà-đông sư-tử. Biết vậy mà có khi cũng có cái ghen giả vậy, song ít ai dè.

Buổi chiều thứ bảy, thừa nhàn rảnh bước, xảy gặp *Mộng-huê-Lầu*, chào mừng nhau xong, tôi mới hỏi qua việc Báo-chương dời đổi :

« Nghe nói M. Lê-hoằng-Mưu từ *Công-Luận* qua bỉnh bút *Tân-Văn*, chẳng hay cố-giao đi theo hay ở ? »

Mộng-huê-Lầu đáp rằng :

« Có lý nào M. Lê-hoằng-Mưu đi mà tôi còn ở. Anh vốn biết Lê-hoằng-Mưu với tôi là tình thủ túc, bấy lâu một cốt một

THÔNG BÁO

(Informations)

GIÁ BẠC VÀ GIÁ LÚA

Giá bạc kho nhà-nước . . 4 f. 55

Giá lúa, tạ 68 kil. chở tới nhà máy Chợ-lớn (bao trả lại) : 2$75 tới 2$80.

Sài-gòn

Bệnh lạ

(Drôle de manie)

Trong L. T. T. V. số 561 ấn hành một bài nhàn đàm : *Vợ để chồng vì ba nó vương mang bệnh lạ.* Tuy là việc nói chơi cho

Thằng Chà-và nầy đi đâu vậy, mầy có đi về mau không, sữa mầy hôi dê xồm lắm ! Nhà nầy chỉ uống sữa "LA PETITE FERMIÈRE" thôi ! Chạy cho mau, không thì chết bây giờ !!

đồng, tôi ở thì Lê-hoằng-Mưu ở, Mưu đi thì Mộng cũng đi, ấy vậy Lê-Hoằng đi đâu, thì Mộng-Huê theo đó ».

Chuyện vãng đôi hồi, tôi mới hỏi Mộng-huê-Lầu sự ghen tương giả thiệt. Mộng-huê-Lầu cười và đáp rằng :

« Việc ghen tương của đờn bà, luận sao cho cùng mà luận. Vẫn biết tục hằng ví : Đố phụ bại gia, nhưng mà mấy ai giằng, trăm người đều như một. Có hỏi đến, cứ lấy nê : Thương chồng bao nhiêu ghen bấy nhiêu, mà nói hoài, kỳ trung chơn giả ai tường, thiệt hư nào biết. Bởi vậy có nhiều cô, mượn sự ghen mà che lỗi mình, mượn tiếng ghen nói cho khuất lấp ; ấy là ghen giả đó.

— Nói vậy mà cố-giao đã thấy người ghen giả chưa ?

— Sao không thấy, hiếm, thiếu gì ; chẳng những *ghen giả* mà thôi, thấy có người cơn túng phải quyền, *giả ghen* cho khuất lấp nữa chớ.

— Ở đâu, ai ở đâu, cố-giao nói ra nghe thử.

— Ở tại Chợ-lớn đây chớ đâu, song ai đâu thì tôi không chỉ, vì bởi việc tư của người chẳng nên tiết lậu.

Anh nghĩ coi có nực cười chăng? Ai đời *ăn vụng gặp ăn vụng*, túng lý lại nói : « *Tuôi đi bắt mình* » làm in như tuồng *mẹ chồng với nàng dâu ăn vụng chè*, đụng đầu nhau, nàng dâu nói túng rằng : « *Con bưng chè cho mẹ sớt !* »

— Cố-giao nói cái gì bưng chè cho mẹ...?

— Ừ..... nàng dâu bưng chè cho mẹ sớt, anh không hiểu sao? Tích mẹ chồng với nàng dâu ở nhà trưa biểu nấu chè, ăn uống nước. Chè vừa chín mẹ chồng đói bụng gấp ăn, song sợ nàng dâu dề ngươi, bèn thừa dịp nàng dâu bước ra sau, lén múc một chén, vào bồ lúa ngồi ăn ngồm ngoảm Nàng dâu vào, cũng bị kiến cắng bụng vậy, thấy muốn ăn, ngừa lúc vắn mẹ chồng, tính múc một chén bưng vào bồ lúa. Rủi ! Thiệt là rủi! Vào đụng đầu mẹ chồng trong đấy. Hỏi: « *Cỏn bưng chè đi đâu đó ?* » Túng lý, nàng dâu đáp : « *Thưa, con bưng chè vô cho mẹ sớt.* »

Hai mẹ con cười thầm, hồ ngươi thầm với nhau trong hóc tối.

Sự nầy tuy rũi mà khéo nói túng cũng qua, ngặt cái sự kia, cũng nói túng như vậy, mà tiệm ngũ thiếu đều muốn sập.

— Thứ ăn vụng mà chuyện gì tiệm ngũ muốn sập?

— Ừ ừ, anh nầy nói giỏi phải chơi! Anh muốn biết sập hay không, ăn vụng thử đôi ba lần thì biết. Chớ như chuyện tôi nghe tai, thấy tận mắt đây là chuyện thầy *Mít*, đêm nọ ngồi coi hát mỏi lưng, dắc ã-kia lên khách phòng đấm bóp. Càng khuya càng thêm mệt, thầy mới bước ra, tính xuống kêu đồ mát, bồ lao, chẳng dè vừa khỏi cửa phòng, gặp cô — bộ cô ở nhà buồn, nên cũng dắc một thầy lên phòng, mượn mỏ làm vui canh vắng — thầy lấy làm lạ mới hỏi: « Mình đi đâu đó! » Cô đáp rằng : « Tuôi đi bắt mình! » Nói rồi *giả ghen* đặng che tội mình, nhảy lại kéo lôi thầy, nhào lăng, la ó.

Sập tiệm ngũ, sập tiệm ngũ, trai gái chạy rần rần, trẻ già đều thức giấc. Xúm lại can, chập lâu, thầy đem cô xuống xe về tuốt.

Thầy nọ, lúc vợ chồng Mít đang rầy, ngồi trong phòng làm thinh, đợi mãng sòng, xuống móc túi trã tiền phòng rồi đi, tội nghiệp, phiền ngớu trong bụng, phiền chẳng hở môi, buồn không nhít mép.

Vậy mà không sao ; cực cho ã-kia, lúc đó cũng ngồi lặng thinh trong phòng, mãng cuộc rồi không tiền mà trã. Nghỉ có đáng phiền không? Ấy mới thật :

Mối thảm dường non, dây sầu tợ biển,
Tuy là có miệng, kêu chẳng thấu

BẠCH-MI.

Ã phải cồi đôi vàng xỉ,
Thế dỏ mà đi kiếm mối!

Ra lên xe đi, nghỉ phận rũi mình mà ngâm rằng :

« Gặp cơn mưa gió tang tành,
Lớn ra oai lớn, tôi đành phận tôi ! »

TẠP TRỞ

(Variétés)

Dị-Đoan

Các nhà văn-minh, nhiều ông đã luận về sự dị-đoan, mà cũng còn nhiều người chưa thức dậy. Thường mấy người nơi sầng-giả hay bị lá bùa mê của mấy anh pháp-sư, nên cuộc văn-minh chưa bước tới, như vụ khám đường Saigon, lẻ khán quan còn nhớ.

Người Annam ta, đức tay chơn một chút, nào bông nào chàng tở mớ, rốt việc bịnh còn y nguyên chẳng giảm đặng, còn như có mạnh ấy là may thầy phước chủ, mạng người chưa dứt, lấy cái cớ đó mà tin mà tưởng. Còn như mấy anh pháp-sư, hễ bịnh nào đam đến, chẳng thấy từ nang, dầu bịnh thập phần tử nhứt phần sanh, pháp-sư cũng quyết rằng : « Nhờ tổ chứa trong đôi ba đêm thời mạnh » đến bịnh ngặt mình, ô hô ! tam nhứt thông ! gia-chủ mua hòm quách chẳng kiệp.

Xét như ông Thái-thượng tiên-ông, người là vì tiên-trường ưa nơi thanh-tịnh, lánh chốn hồng-trần, người chẳng phải con nít nên ba, hễ nghe chiên trống tung tung, khăn-ân nệt bốc bốc, thì đến trợ lực đặng hưởng chè xôi (trong lời thầy pháp : cã tiếng kêu Thái-thượng tiên-ông.....)

Kìa như lúc tôi trí-sĩ, một hôm kia, thừa lúc trăng rằm ngồi thuyền giả khách thương hồ mà thưởng nguyệt ; người chẳng vui gặp cảnh chẳng vui, hằng-nga đương lấp ló, muốn ướm hỏi đôi lời, bỗng đờn kiếm vội đứt, có tiếng lao-xao trên bờ, tôi mới biểu hai tên trạo-phu ghé thoàn lại, coi việc lành dữ.

Đoạn đến nơi, thầy một vị pháp-sư, đương trục Chúa-tướng Châu-ôn, đặng trợ oai cùng người mà bắt bảy quỉ đói. Châu-ôn nghe thầy triệu tức tốc nhập xác, rồi hỏi pháp-sư rằng : Sư, sư kêu Ôn về làm gì ? (Coi bộ câu mầu quá) Pháp-sư chưa kịp trả lời, kế nghe người đờn bà khóc rằng : Rồi thầy ôi ! chồng tôi đã... Châu-ôn nghe như vậy rồi cũng thăng (bộ theo bịnh) Lúc nầy coi bộ pháp-sư vui quá, bèn để-tử dẹp bàn tổ, và bỏ túi mấy đồng bạc tiền-tổ, rồi coi bề chủ nhà đang chộn rộn, pháp-sư bèn cúc (lúc nầy chẳng đợi ai đưa).

Tiết-Cương.

LỜI RAO CẦN KÍP

Hội chánh *Agence économique de l'Indochine* **ở tại** *35 rue Tronchet Paris (8e).*

Muốn hỏi thăm đều chi cứ do nơi đó.

Những đều nên biết

(Connaissances utiles)

Bịnh siễn (*Asthme*)

Luận về cớ bịnh siễn.

Bịnh siễn trong cơn nó nổi lên là tại mấy chỉ gân của hai cái phổi mình nó luân chuyển.

Giàng đô thở của mình phải nhờ phổi.

Mà cái chỉ làm cho cái phổi phình ra xếp lại đặng mà hút và đuổi khí ra bởi tại mấy cái chỉ gân thịt (muscles respiratoires) ở lộc xung quanh cái sường mình và mấy gân chỉ nhỏ ở theo mấy ống thở nhỏ trong phổi (bronchiobes) Mấy người mang bịnh siễn, cơn bịnh hành hạ sơ thì nhẹ dầu mà siễn tới cũng không mệt nhọc chi. Nên sau bịnh siễn lâu năm, thì công cuộc giàng máy của phổi mình hóa ra hư xơ xãi thì khí thở của mình hít vô trở ra không đặng hết, đọng lại đó mà hóa ra 1 cơn bịnh kêu là emphysème pulmonaire. Bịnh nầy làm cho người bịnh hay khạc hay nghẹt rồi lại nó làm bịnh trái tim thì là vô phương điều trị

Thuốc điều trị bịnh siễn.

Trong việc thuốc men điều trị, chỉ có một thứ thuốc nam mình mà thôi bởi vì nhiều người đều biết. Còn thuốc tây tôi không nói đến vì ít người dùng đặng vì lúc siễn ai mà có sẵng thuốc tây.

Lúc siễn phải đi tìm *Lá cà dược* xắc nhỏ ra như thuốc hút rồi vấn điếu mà hút. Người nào có bịnh siễn phải trử lá cà dược khá để mà hậu thân. Còn làm như vầy nữa lấy một nhánh cây chanh lột da đi, rồi lấy dao mà bào nó ra nhỏ, trộn nó với cà dược phân nữa một 1 thứ, nhận vào ống điếu mà hút. Ai mà muốn thêm nhựa khô nha phiến càng hay hơn.

Thuốc nầy tôi có thử cho nhiều người trong cơn siễn thì đặng giảm. Còn thứ thuốc kêu là long diêng hương hút với nha phiến, có kẻ ưa và có kẻ không ưa.

Dầu xức dầu thiệt tốt

Thường người bổn quốc ta hay lấy dầu dừa mà xức đầu, bằng không thì mua dầu thơm bán tại tiệm mà xức ; như vậy mình đã không biết các thứ dầu ấy tốt hay là xấu, lại nhiều khi xức rồi nó hay làm cho rụng tóc. Nay có một thứ dầu nầy thật thơm mà lại dễ làm nữa. Gốc nó là dầu mè (*Huile de sésame*).

Phải mua :

Dầu mè (*huile de séame*). . .	1 kilo
Essence de lavande	12 gr.
Essence de citron (vị thơm trong vỏ chanh	20 gr.
Essence de romarin	5 gr.
Essence de géranium	2 gr.

Phải trộn bốn món thơm đó lại với nhau mà chế trộn với dầu mè để dành mà xức tóc thì sẽ thơm đầu, mà lại diệu tóc nữa.

Mình đánh giặc không đặng thì phóng trái cho bạc đánh thế cho.

潘和成

Phan-hòa-Thành

Magasin de diverses nouveautés soieries

60 rue des Cantonnais 60

TONKIN HANOI

DIPLOME DE MÉRITE

Exposition amicale artistique franco-annamite

A HANOI, EN 1915-1916

Xin trình để liệt vị khán quan đặng tường: Bổn-hiệu buôn bán ở Hanoi (Bắc-kỳ) đã lâu, có đủ các thứ hàng hóa về đồ tơ lụa **HÀNG TÂU, HÀNG TÂY, HÀNG BẮC-KỲ** và **HÀNG SAIGON**, có đủ cả, bán lẻ và bán buôn, tính giá rất nhẹ. Xin các quí khách có dùng đến hàng gì thì chiếu cố đến mà viết thơ cho bổn-hiệu ; gởi hàng thì theo cách lãnh hóa giao ngân (contre remboursement).

Hàng Bắc-kỳ thì bổn-hiệu lại có nhiều lắm, toàn là thứ hảo hạng của bổn-hiệu đặt làm, như là : **LƯƠNG TRƠN VÀ BÔNG, XUYẾN TRƠN VÀ BÔNG, MÌNH BĂNG, LƯỢT LỒNG, LƯƠNG LA-CẢ, LỤA TRƠN, VÀ BÔNG, LĂNH TRƠN VÀ BÔNG, KHĂN LƯỢT THẬT TỐT, LƯƠNG SA HẠT, SA TRƠN VÀ BÔNG,** còn nhiều các thứ hàng khác nữa.

Qui khách mua hàng từ 10 $ 00 trở lên thì bổn-hiệu xin chịu tiền phí tổn gởi hàng.

Muốn coi hàng thì viết thơ hỏi, bổn-hiệu xin gởi kiểu (échantillons) đến, để các qui khách coi.

Quách-văn-Thừa

Thầy thuốc trị bịnh con mắt

Angle des rues Testard et Verdun (anciennement) Thuận-kiều près du marché de Chodui à SAIGON

Kính cùng lục-châu đặng rõ : tôi có nhiều thứ thuốc trị về bịnh con mắt rất thần hiệu ; như là bị đau *vấy cá, mây, cườm*, các chứng bịnh *nhậm* và bịnh *bù-lạch*, bịnh ấy, mỷ *con mắt sưng tròn, lông-nheo ung*, đỏ, ngứa, mờ và chảy nước mắt hoài.

Những chứng bịnh trên đây, chẳng luận đau bao lâu, nếu con thấy ánh sáng, dạm người và con người, không đi vít thì tự nhiên trị lành bình đặng.

Vị nào muốn cần dùng đến tôi, tôi xem chứng bịnh kỹ-lưỡng, phòng cho thuốc, nếu bịnh nào tôi hứa mạnh, bằng mạnh không đặng thì tự nhiên sở phí đều hưu hủy.

Lục-châu vị nào ở xa, thì đến tôi bất tiện, cần dùng thuốc men, nói chứng bịnh cho rành, tôi sẽ gởi contre remboursement cho, hay hỏi thăm việc chi xin gởi thơ cho em tôi là thầy *Quách-văn-Thới, Dessinateur au Cadastre à Saigon*, hoặc kiếm nhà dễ, và tiện hơn.

Kính Cáo.
Quách-văn-Thừa.
chez Thới Cadastre à Saigon.

Thuốc điếu hiệu GLOBE

Hút không hề khô cổ

Có một mình hãng Denis Frères trử thuốc nầy mà thôi.

PHARMACIE SHANGHAI

Trồng răng và thay con mắt, theo cách Langsa

CHỦ-NHƠN : TRIỆU-CƯƠNG

188, Rue des Marins, 188. — Cholon

Bổn hiệu có trử bán thuốc Langsa, Ang-lê, Huê-kỳ, Nhựt-bổn và có chế nhiều thuốc rất nên thần hiệu, đều có dùng cái nhãn « Con Bướm-Bướm » làm tin, chư qui-vị có mua thuốc của tiệm tôi thì phải nhìn cho kỹ, kẻo lầm thứ giả mạo uống vào thêm bịnh. Bổn hiệu cũng có trồng răng, bịch răng vàng theo kiểu thức Langsa rất khéo, chắc chắn chẳng có nơi nào đám bì, bổn hiệu cũng có làm con mắt bằng chai. Như chư qui-vị ở xa chợ nhằm chỗ không có mà muốn dùng thuốc của tôi, xin chịu khó viết thơ cho tôi rõ, thì tôi sẵng lòng gởi thuốc lập tức mà gởi *Contre Remboursement*. Tại Saigon số nhà 23 đường Pellerin có bán giùm thuốc của tôi như sau đây :

Ngũ Lâm Bạch Trược Dược Hoàn

(Thuốc đau lậu rất thần hiệu)

Thầm tưởng những bịnh sang độc lây nhau là do nơi việc phòng sự quá độ ; sức không đủ mà gắn gượn cuộc phong tình, nhiễm thấp khí nhiệt độc mà sanh bịnh đau lậu, đái gắt, nước đái đục, hoặc đỏ, hoặc vàng, nóng nảy, ấy là những chứng đau lậu chắc chắn. Bổn-đường xét kỹ chế ra thứ thuốc nầy chọn ròng thuốc tốt, tánh hòa bình không nhiệt, không hàn, bất luận người yếu kẻ mạnh chỉ có bịnh đau lậu, dùng đến liền thấy thần hiệu, bồi bổ nguơn khí, tiêu tàng giống độc. Con trai đau bịnh nầy trong lỗ đái nhức, dùng đến thuốc nầy hay lắm. Đờn bà có huyết bạch cũng trị được cả, uống vào khỏi sanh ghẻ, sanh chóc, khỏi mang bịnh huê liễu, lại tuyệt nọc độc khỏi uống thuốc trừ căng. Bịnh nhẹ dùng chừng một hoi lần thấy mạnh. Còn bịnh nặng thì bốn năm lần liền dứt, không đau đi đau lại nữa. Những khách ham vui ai dám chắc khỏi đau lậu, nếu rũi ro vương nhằm các chứng nói trên đây mau dùng thuốc nầy trong một ve mạnh tức thì. Thiệt là một phương thuốc trị sang độc bực nhứt trên đời.

Cách dùng có chỉ rõ trong toa.

Mỗi ve giá là 0 $ 40 — 12 ve giá là 4 $ 00

THUỐC LÁ VẤN RỜI HIỆU JOB

là một hiệu thuốc tốt nhứt. Những người ghiền thuốc mà muốn giữ vệ-sanh, khỏi hư phổi, không ráo cổ họng, thì nên dùng thuốc hiệu ấy mà thôi. Vì thuốc nầy có các quan chuyên-môn thi đỗ ở những đại-học đường ra, đứng đốc-biện việc chế thuốc. Duy chỉ có thuốc hiệu nầy vấn bằng giấy *JOB* thật hiệu, thì không iệun thuốc nào bằng hiệu ấy cả.

THẬT GIẤY VẤN THUỐC LÁ-HIỆU

JOB

ĐƯỢC ĐÁNH NGOẠI HẠNG và được dự Hội-đồng ban thưởng ở trường Đấu-xảo PARIS năm 1889 và 1900

ĐƯỢC ĐÁNH NGOẠI HẠNG và được dự Hội-đồng ban thưởng ở trường Đấu xảo PARIS năm 1889 và 1900

Của ông Jean BARDOU chế ra, hiệu mẫu đã ký tại Tòa-án
Nay con trai ông ấy là ông Pierre BARDOU nối nghiệp
Hiệu giấy nầy đã được 450 cái Mề-đay, 119 cái bằng vàng, 135 cái bằng Danh-dự.
62 lần được đánh Ngoại-hạng

Chủ hãng trưng bán là : J.Z.-. Paulhac { Ở Toulouse, Bd de Strasbourg, số 72-74 / Ở Paris, Rue Béranger, số 21.

Lãnh trưng bán tại Đông-dương là ông BOY LANDRY { Số 19 đường Bonnard, Saigon. / Số 19 đường Francis-Garnier (Bờ-hồ Hoàn-kiếm ngay gốc Dừa Ha-nội).

Bán lẻ: ở các hiệu thuốc-lá hoàn cầu.

Ai là chẳng biết *Giấy vấn thuốc lá JOB*, là hiệu giấy tốt nhứt Giấy cháy được hết không có tàn giấy thật nhỏ thớ, mà chế theo phép vệ-sanh rất cẩn mật.

Xưa nay kẻ đã hàng nghìn người làm mạo giấy JOB, vì giấy JOB là giấy tốt nhứt trong thế-giới, nhưng bổn-hiệu đã thưa các tòa-án, đã nghĩ xử trọng phạt các nhà làm mạo rồi.

VẬY HÚT THUỐC HIỆU JOB
là bảo thủ sức khỏe
và lại là rành mùi thuốc ngoa.

MẤT TRÍ KHÔN
(NÃO-BỊNH)

Sự mất trí và não-bịnh bởi nơi não-cân có bịnh. Ai mà có bịnh ấy chẳng chầy thì kíp phải lẫn lộ. Thậm chí ngày kia đi chơi rồi về quên lửng cái tên của mình, quên đến chỗ ở chỗ ăn; nếu bằng chẳng có ghi chép mà để hờ trong túi, có lẽ phải xa quê lạc kiểng mà chớ?

Muốn cho khỏi mang cái bịnh dữ tợn ấy, thì phải dùng một thứ mảnh dược hay bổ huyết hiệu là Pilules Pink (*Bổ-hoàn linh-đơn.*)

Những người đờn ông đờn bà mang bịnh khiếm huyết, muốn cho khương cường tráng kiện như anh em chúng bạn vậy thì chẳng khó gì. Một phải uống thứ thuốc Pilules Pink nầy là thứ bổ huyết bổ cân thượng đẳng hay lắm. Thuốc Pilules Pink nó làm cho mình nhiều máu, làm cho khí huyết tinh anh, làm cho hồng vượng cân bộ. Uống nó được lâu thì mình sẽ đặng mạnh giỏi sức khỏe luôn luôn, cho đến đổi sẽ lấy làm lạ sao mà mau mạnh giỏi như vậy kia!

PILULES PINK
(Bổ hoàn linh đơn)

Trong các tiệm thuốc có bán, có trữ tiệm thuốc của ông de MARI et LAURENS Pharmacie de Normale, Saigon.

Mỗi hộp giá là 3 quan 50; 6 hộp 17 quan 50.

TRẠI THỢ-MỘC CHẠM VÀ CẨN
Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA
Tại chợ Lái-thiêu, đường Abattoi

Trại tôi dùng toàn cẩm-lai, trắc, gỗ đông các món theo kiểu kim thời.

Bàn ăn { mặc cẩm-thạch, thành cẩn hay không / mặc gỗ liền bốn kiểu.
Bàn tròn { mặc cẩm-thạch, thành cẩn hay không / mặc gỗ liền, bốn trụ, một trụ.

Bàn lầu 12 trụ, bàn rượu, bàn Salon, bàn viết.

Tủ áo, tủ rượu, tủ thờ cẩn hay chạm vàng ba, hai, một, vân vân.

Quí ông muốn đặt xin gởi kiểu hay đến tại nhà tôi lựa mua đồ có sẵn.

A. FRASSÈTO
Géomètre civil. — 108 Bd Charner Saigon

LEVÉ DE PLANS-EXPERTISES
On demande de bons piqueurs
Bons appointements

Dọn tại nước Langsa.

Dùng sữa thượng hạng trong hoàn cầu, vân vân.

Sức khỏe, Mạnh mẽ, vân vân.

Sữa đặt Normand hiệu La petite fermière dọn tại tỉnh Normandie trong Đèo Valléo de Bray dọn một cách rất kỹ càng, tuy làm ra đặt mà tánh chất hẳy còn như sữa tươi sạch. Bổ xứ Normand tự thuở nay có danh, sạch sẵng sữa thượng hạng và quí hơn trong xả hoàn cầu.

Thuốc vấn nầy đắt o mà lại chắc, dọn cho người biết hút thuốc dùng.

Xin hỏi kiểu tại hãng **Berthet, Charrière và Công-ty.**

Hễ thử rồi thì ưa nó luôn luôn.

CAO XANH.— Hút nó chẳng hề khô cổ, mùi thơm làm cho khoái cả con người.

Phải nài cho có cái ký tên và dấu hoa-thị đỏ tục kêu là dấu trefle.

HÃNG BÁN RƯỢU HIỆU
DENIS FRÈRES

LẬP RA TỪ NĂM 1862 ✦ ✦ NHÀ NGÁNH TẠI HAIPHONG, BORDEAUX, SAIGON, HANOI

Hàng **DENIS FRÈRES** trừ savon hiệu « **Bonne Mère** » là thứ sa-bon tốt hơn hết các thứ khác.

Còn ai ưa dùng thứ rượu bổ, thường gọi là Quinquina thì hãy mua thứ rượu sau nầy:

Một là « **Toni Kola Secrestat** ».

Hai là: **Saint Raphaël Ducos.**

Hàng nầy cũng có bán tủ sắc tốt và chắc lắm, hiệu là tủ « **Dubois Oudin** ».

Còn ai hay hút thuốc Cigares thì mua thứ Cigares **El Conde** thì là sẽ ưa nó vì giá đã rẻ mà lại mùi nó ngon ngọt nữa.

Hàng nầy có bán đủ thứ rượu tốt xin kể sau nầy:

Rượu chác trắng và *chác đỏ* trong thùng và chiếc ra ve.

Rượu Champagnes: **Vve Clicquot-Ponsardin.**
» **Roederer.**
» **Moët et Chandon.**

Rượu Tisane de Champagne supérieure: **B. et S. Perrier.**

Rượu Tisane extra: **Marquis de Bergey.**

Hàng nầy cũng có bán thuốc gói và thuốc vấn rồi hiệu **Le Globe** và giấy hút thuốc kêu là « **Nil** » có thứ rượu kêu là: **vieille Eau-de-vie Dejean, Rhum Negrita.**

Liqueurs và cognacs **Marie Brizard,** và **Roger.**

Bière Gruber và **Bière Lorraine.** Rượu **Madère, Malaga** và **Muscat** de **Frontignan Rivoire.**

Có bán **máy viết** hiệu **Remington** và các thứ đồ phụ tùng.

Cũng có trữ các thứ hộp quẹt Đông-Dương, và ngoài Bến-thủy, gần Annam và ông quẹt Hànội (Tonkin) nữa.

Ai muốn hỏi giá thì viết thơ như vầy.

Maison DENIS FRÈRES, SAIGON

CÓ MỘT MÌNH NHÀ NÀY CÓ QUYỀN
THAY MẶT CHO NHÀ ĐÚC SÚNG VÀ LÀM XE MÁY
TẠI THÀNH **St-Étienne**
Mà thôi

Hãng F. MICHEL, CAFFORT Successeur ở đường SAIGON **Catinat số 36**

Có Bán SÚNG đủ thứ và đủ kiểu. BÌ, THUỐC, ĐẠN, XE-MÁY, ĐỒNG-HỒ và đồ NỮ-TRANG. Đồ đã tốt lại giá rẽ
Lục-Châu muốn mua vật chi thì xin đề thơ như vầy;
M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Catinat. — SAIGON.

Le Directeur-Gérant: F.-H. SCHNEIDER
Certifié l'insertion. . . . . .
Saigon, le _____ 19

Vu pour légalisation de la signature de M. _____
Saigon, le _____ 19
Le Maire de la Ville de Saigon

Saigon — Imp. F.-H. SCHNEIDER